Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 27 mei 2025 **Agendapunt**

Onderwerp Welzijn op Recept
Portefeuillehouder(s) drs. H. van Helden MBA

1. Onderwerp

Uitvoering Welzijn op Recept.

2. Inleiding

Aanleiding
In 2022 tot 2023 heeft de pilot Welzijn op recept gelopen in twee huisartsenpraktijken. In 2024 is deze pilot geëvalueerd. Bij de aanpak Welzijn op recept wordt er samengewerkt tussen de huisartsen en het sociaal domein. Alle deelnemers zijn geschoold in het gedachtegoed Positieve gezondheid. Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid en bestaat uit zes dimensies. Met die bredere benadering dragen we bij aan het vermogen van inwoners om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Tegelijkertijd stimuleren we inwoners om zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven te houden. Dit gedachtegoed passen huisartsen toe wanneer zij in gesprek zijn met patiënten met klachten waar geen duidelijke medische oorzaak onder ligt. Afhankelijk van de situatie kan de huisarts of de praktijkondersteuners patiënten doorverwijzen naar een social werker van welzijnsorganisatie Synthese of Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg (hierna: AMW). De pilot is geëvalueerd en vanwege de behaalde resultaten tot nu toe is de wens bij alle uitvoerende partijen om de pilot verder uit te breiden en structureel te borgen. Hiervoor is aanvullende financiering nodig. Daarom hebben Synthese en AMW subsidie aangevraagd bij gemeente Leudal.

Beoogd effect
Het doel van welzijn op recept is om het welbevinden van de inwoners met psychosociale klachten effectief te verbeteren door activering of deelname aan welzijnsinterventies of andere begeleiding in het sociaal domein. Dit doel sluit aan bij de effecten 'eigen regie' en 'preventie' van thema 1 sociale basis van de zomernota 2023-2026. Daarnaast sluit het doel van welzijn op recept aan bij het doel 'meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk' uit beleidsplan Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2027 Midden-Limburg West.

Proces tot nu toe
- In 2022-2023 heeft de pilot Welzijn op Recept gelopen binnen twee Leudalse huisartsenpraktijken.
- In 2024 is de pilot geëvalueerd met de huisartsen, huisartsenkoepel Meditta, welzijnsorganisatie Synthese, AMW en de gemeente.
- Tot nu toe zijn de mogelijkheden onderzocht om financiering te vinden binnen de Brede SPUK-regeling 2023-2026 en Integraal Zorgakkoord (IZA) 2023-2026. De ontwikkelingen binnen IZA zijn echter onduidelijk. Vanwege het belang van welzijn op recept heeft het college besloten om een beroep te doen op de begrotingsmiddelen.

Scenario's
Er is overgewogen om alleen de huisartsenpraktijken te financieren die mee hebben gedaan met de pilotfase. Vanwege het enthousiasme van de deelnemers en de resultaten heeft het college de wens om het aantal huisartsenpraktijken op te schalen.

Daarnaast is er overwogen om nog langer te wachten op meer duidelijkheid vanuit de landelijke politiek en zorgverzekeraars zodat de kosten van welzijn op recept volledig dekkend zijn voor meerdere jaren zonder

inzet van lokale middelen. De ontwikkelingen zijn echter onzeker en het duurt langer dan verwacht om uitsluitsel te krijgen.

Bovendien is er overwogen om te starten met Welzijn op Recept in 2025 zonder zicht op een langdurige samenwerking vanwege het gebrek aan middelen vanuit het Rijk. Voor een duurzame samenwerking met ketenpartners en monitoring van de resultaten is het zeer wenselijk dat Welzijn op Recept in meerdere jaren wordt uitgevoerd. Om die reden is het voorstel om Welzijn op Recept enkel uit te breiden als er commitment is voor een langere periode.

3. Voorstel aan de Raad

Voorstel aan Raad

1. Aanvullend budget beschikbaar te stellen voor Welzijn op recept van € 52.116,- voor het jaar 2025, € 104.941,22 voor het jaar 2026 en € 133.971,- voor het jaar 2027 en 2028 en dit ten laste van het begrotingssaldo te brengen, waarbij de bedragen vanaf 2026 jaarlijks worden geïndexeerd.
2. De lijst van begrotingssubsidies 2025 overeenkomstig te wijzigen door een bedrag van € 81.855 op te nemen voor Synthese en een bedrag van € 52.116,- voor Algemeen Maatschappelijk Werk.

4. Argumenten

1.1/2.1 *De aanpak Welzijn op Recept draagt bij het de-medicaliseren van hulpvragen en zorgt ervoor dat inwoners de juiste zorg op de juiste plek ontvangen.*
Huisartsen zien regelmatig patiënten die klachten hebben waar niet per se een medische oorzaak onder ligt. Binnen de aanpak welzijn op recept worden patiënten met klachten waar geen duidelijke medische oorzaak onder ligt verwezen naar een social worker van het AMW of Synthese. De social worker kijkt welke ondersteuning in het sociaal domein er nodig is om de ervaren klachten te laten afnemen. Dat kan bijvoorbeeld door lotgenotencontact, een ontmoetingsplek, de inzet van schuldhulpverlening of een groepscursus zijn.

2.1/2.2 *De huidige aanpak is succesvol en de uitvoerende partijen wensen uitbreiding.*
De pilot bestond uit een jaar. Uit de evaluatie is gebleken dat 35 inwoners zijn doorverwezen naar AMW en 37 inwoners naar Synthese door de twee deelnemende huisartsenpraktijken. Daarbij is het aantal contactmomenten tussen de huisarts en inwoner flink gedaald met 37,5% sinds de inwoners zijn doorverwezen naar een social worker. Daarnaast heeft tenminste 50% van de verwezen inwoners een

aantoonbare verbetering van diens kwaliteit van leven en welbevinden. De inwoners hebben de begeleiding van de social workers beoordeeld met gemiddeld een 8,3 op een schaal van 1 tot 10.

3.1/3.2 *Welzijn op Recept past binnen de beweging van zorg naar preventie*
Het Integraal Zorgakkoord 2023-2026 (IZA) focust zich op de uitdaging om de zorg kwalitatief goed, beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar te houden. Het realiseren van de Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) voor patiënten met gezondheidsklachten waarbij sociaal maatschappelijke factoren een rol spelen door de verbinding van de huisarts/eerstelijnszorg met het welzijn/sociaal domein is hierbij een van de ontwikkelingen

4.1/4.2 *Uitbreiding van de aanpak is voor Synthese en AMW niet mogelijk binnen de bestaande opdrachten en formatie*
Bij de uitbreiding van Welzijn op Recept is het niet meer haalbaar om de personele inzet binnen de huidige formatie op te vangen. Met Welzijn op Recept wordt een nieuwe doelgroep bereikt, die uit zichzelf niet de weg naar het sociaal domein had gevonden.

5.1/5.2 *Binnen de reguliere begroting is er nog geen budget beschikbaar voor Welzijn op Recept*
Vanuit het Rijk heeft de gemeente middelen gekregen Deze middelen mogen worden ingezet voor de uitvoering van Welzijn op Recept, maar hebben een incidenteel karakter. Daarom wordt er voorgesteld aan de Raad om een beroep te doen op de begrotingsmiddelen zodat Welzijn op Recept in meerdere jaren kan worden uitgevoerd.

5. Risico's

De krapte op de arbeidsmarkt kan leiden tot vertraging
Door de huidige arbeidsmarkt is het mogelijk moeilijker om vacatures in te kunnen vullen. Dit kan ertoe leiden dat de implementatie bij de huisartsenpraktijken later op gang komt dan nu voorzien.

Voor een succesvolle implementatie van Welzijn op Recept zijn partijen afhankelijk van de bereidheid van de huisartsenpraktijken om mee te participeren.
Momenteel hebben meerdere huisartsen aangegeven open te staan om te starten met Welzijn op Recept. Het is mogelijk dat in de toekomst dit aantal huisartsenpraktijken wijzigt wat invloed heeft op de inzet van Synthese en AMW.

De gemeente investeert in Welzijn op Recept terwijl de zorgverzekeraars het financieel voordeel ontvangt
In het pilotjaar van welzijn op recept heeft de zorgverzekeraar bijgedragen in de kosten. Voor de structurele borging willen de zorgverzekeraars echter niet meebetalen. Zonder Welzijn op Recept komen inwoners vaker bij de huisarts terecht of worden zij doorverwezen naar een praktijkhuisartsondersteuner/psycholoog om de psychosociale klachten met de inwoner te bespreken. Deze kosten worden vergoed door de zorgverzekeraar. Door de inzet van Welzijn op Recept, financiert de gemeente de subsidie van de uitvoeringspartijen en 'vervangt' de gemeente de zorginzet. De gemeente draagt dus de lasten, maar krijgt geen financieel voordeel.

Er bestaat een waterbed effect
De druk bij huisartsen, praktijkondersteuners en psychologen (tweedelijnszorg) neemt af terwijl de druk bij de social workers toeneemt. Sociaal Werk Werkt! heeft berekend dat ook in deze sector in de toekomst bijna drie keer zo groot tekort is aan social workers.

6. Juridische context

Voorgesteld wordt om budget beschikbaar te stellen voor Welzijn op recept teneinde aan twee organisaties (meerjarig) subsidies te verlenen voor de uitvoering hiervan. Ingevolge artikel 4:23 lid 3 sub c van de Algemene wet bestuursrecht kan het college de subsidie verstrekken op basis van de begroting. Dit betekent dat de subsidie voor de betreffende organisaties met naam en het maximale subsidiebedrag in de begroting moeten worden opgenomen. De Algemene subsidieverordening gemeente Leudal 2016 is van toepassing op deze subsidieverlening.

Gemeente leudal

Ingevolge artikel 4:34 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht worden de subsidies verstrekt op basis van een begrotingsvoorbehoud. De subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat de gemeenteraad voldoende gelden ter beschikking stelt. Indien in de desbetreffende begroting minder middelen ter beschikking worden gesteld, kan niet op grond van het besluit toch een aanspraak worden gemaakt op de hier genoemde bedragen.

7. Financiële toelichting

Subsidiemogelijkheden
Synthese en AMW vragen voor de jaren 2025, 2026, 2027 en 2028 subsidie aan voor de uitvoering van Welzijn op Recept. De uitvoering van dit voorstel kost € 81.855,- (subsidie Synthese) + € 52.116,- (subsidie AMW) = € 133.971,- per jaar. De kosten zijn gebaseerd op de ureninzet van Synthese en AMW. De subsidie wordt ieder jaar verleend middels een subsidiebeschikking en naderhand vastgesteld.

Brede SPUK-regeling 2023-2026
De kosten voor het jaar 2025 en 2026 worden gedeeltelijk gedekt door de Brede SPUK-regeling 2023-2026. Deze regeling is vertaald naar een lokaal uitvoeringsplan 'De zorg voor morgen begint vandaag'. In dit plan is Welzijn op Recept opgenomen.

Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2023-2026
Vanuit het Integraal Zorg Akkoord 2023-2026 is er voor het jaar 2025 ongeveer 1,5 miljoen euro gereserveerd in de begroting voor onder andere de uitvoering van Welzijn op Recept. Dit bedrag wordt later in dit jaar verdeeld over de deelnemende gemeenten van de regio Noord- en Midden Limburg. Er is vanuit de regio een projectleider Welzijn op Recept gestart. Degene heeft de opdracht om financiële dekking te vinden wanneer IZA eindigt in 2026. Voor 2026 is het onduidelijk of gemeenten middelen vanuit het Integraal Zorg Akkoord krijgen en hoeveel iedere gemeente ontvangt.

Positieve landelijke ontwikkeling
IZA eindigt in 2026 en wordt waarschijnlijk opgevolgd door nieuwe akkoorden waaronder het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) 2027-2028. Het Rijk en zorgverzekeraars moedigen gemeenten aan om Welzijn op Recept uit te voeren. Het is dus mogelijk dat in de toekomst andere financieringsbronnen mogelijk zijn.

Kosten voorschieten
Voor 2025 en 2026 is de kans zeer aannemelijk dat de uiteindelijke kosten voor Welzijn op Recept lager uitvallen, omdat de gemeente vanuit het IZA nog gelden ontvangen. In dat geval vloeit het overschot terug naar de begrotingsmiddelen. Om het enthousiasme van de huisartsen te behouden en een succesvolle implementatie, heeft het de voorkeur om alvast te beginnen. Het is nog steeds onbekend wanneer er meer duidelijkheid is vanuit het Rijk hoeveel middelen gemeenten kunnen ontvangen voor Welzijn op Recept.

Begroting voor de komende vier jaren
Totaal is jaarlijks € 133.971 budget nodig, waarbij de bedragen jaarlijks worden geïndexeerd. Voor 2025 en 2026 geldt dat deels dekking gevonden kan worden in de budgetten voor de brede spuk, waardoor voor deze jaren nog aanvullend budget nodig is van € 55.695 respectievelijk 104.941. De mogelijk inzet van IZA is nog niet opgenomen omdat deze bedragen nog niet bekend zijn. Om nu te starten met Welzijn op Recept wordt (aanvullend) budget gevraagd van € 55.595 in 2025, € 104.941 in 2026 en € 133.971 voor de jaren 2027 en 2028. Deze bedragen komen ten laste van het begrotingssaldo in het betreffende jaar.

8. Communicatie

Voor de implementatie van Welzijn op Recept wordt er afgestemd met Synthese, AMW, Meditta (huisartsenkoepel waar de huisartsen zijn aangesloten) en de gemeente. Synthese en AMW worden op de hoogte gebracht middels een beschikking. Er zijn tussentijdse evaluaties. Bij deze evaluatie wordt de

voortgang besproken aan de mand van een monitor. Deze zal naar verwachting eind dit jaar in werking zijn.

9. Vervolg

Samen met de betrokken partners gaan we aan de slag met het implementeren van welzijn op recept waarbij er voldoende oog is voor de ontwikkeling van een monitor om de resultaten te meten. In dat verband zal er nader aandacht worden besteed aan de formulering van de KPI's. De betrokken portefeuillehouder wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen middels kwartaalrapportage. Daarnaast stelt het college van B&W ieder jaar de subsidie van AMW en Synthese vast.

Heythuysen, 22 april 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger